

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Aleše Nezdařila a soudkyň Mgr. Blanky Vernerové a Mgr. Markéty Jiráskové ve věci

žalobce: **T. K.**, narozený xxx
bytem Xxx, Xxx
zastoupen advokátem Mgr. Ing. Vlastimilem Němcem
sídlem Kadaňská 3550, 430 04 Chomutov

proti

žalované: **Česká republika - Ministerstvo spravedlnosti**, IČO 00025429
sídlem Vyšehradská 424/16, 128 10 Praha 2 - Nové Město,
jednající Úřadem pro zastupování státu ve věcech majetkových
sídlem Rašínovo nábřeží 390/42, 128 00 Praha 2 - Nové Město

o zaplacení 204 000 Kč s příslušenstvím,

k odvolání žalobce proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 17. února 2022,
č. j. 15 C 205/2021-58,

takto:

- I. Rozsudek soudu I. stupně **se** ve výroku I. **potvrzuje**.
- II. Rozsudek soudu I. stupně se se ve výroku II. mění tak, že žalobce je povinen zaplatit žalované na náhradě nákladů řízení 900 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku.
- III. Žalobce je povinen zaplatit žalované na náhradě nákladů odvolacího řízení 900 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku.

Shodu s prvopisem potvrzuje Eva Barchánková.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem zamítl soud I. stupně žalobu o náhradu nemajetkové újmy za nezákonný výkon trestu odnětí svobody (výrok I.) a dále rozhodl o tom, že se žádnému z účastníků nepřiznává právo na náhradu nákladů řízení. (výrok II.). Rozhodl tak o žalobě, kterou se žalobce po žalované domáhal náhrady nemajetkové újmy vzniklé jeho osobě v důsledku výkonu trestu odnětí svobody v rozsahu 136 dnů, a to na základě rozhodnutí Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 27. 6. 2019, č. j. 50 T 14/2018- 1143, ve spojení s usnesením Vrchního soudu v Praze ze dne 17. dubna 2020, sp. zn. 3 To 65/2019, když výše uvedená rozhodnutí byla následně pro nezákonnost zrušena rozhodnutím Nejvyššího soudu ČR ze dne 19. 11. 2020 č. j. 7Tdo 1157/2020-1242. Žalobce požadoval náhradu nemajetkové újmy za každý jeden den výkonu trestu odnětí svobody ve výši 1 500 Kč, tedy celkově částku 204 000 Kč, a to s odkazem na rozhodnutí NS ČR sp. zn. 30 Cdo 2357/2010.
2. Soud I. stupně vyšel z nesporných skutkových tvrzení účastníků a ze zjištění učiněných z obsahu spisu vedeného u Krajského soudu v Ústí nad Labem pod sp. zn. 50 T 14/2018 z nichž vyplývá, že vůči žalobci bylo zahájeno trestní stíhání, a to sdělením obvinění ze zločinu zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle § 240 odst. 1 odst. 3 tr. zákoníku ve znění účinném do 30. 6. 2016, přičemž společně s ním bylo trestní stíhání vedeno i proti společnosti ITZCV s. r. o. Trestného činu se měl žalobce dopustit tím, že do základu daně z přidané hodnoty společnosti ITZCV s. r. o. zahrnul fiktivní faktury vystavené další společností a měl zkrátit DPH o 5 381 387 Kč, tedy o částku, kterou měla povinnost společnost ITZCV s. r. o. odvést. Následně byla ve věci podána obžaloba, přičemž rozsudkem Krajského soudu v Ústí nad Labem, č. j. 50 T 14/2018-1143, byli oba obžalovaní uznáni vinnými zločinem krácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle § 240 odst. 1 odst. 3 tr. zákoníku ve znění účinném do 30. 6. 2016 a žalobci byl uložen trest odnětí svobody v trvání pěti let a trest zákazu činnosti spočívající v zákazu výkonu funkce statutárního orgánu a člena statutárního orgánu a prokuristy v obchodních korporacích a družstvech na dobu tří let. Obžalované společnosti ITZCV s. r. o. byl uložen trest zrušení právnické osoby. Rozhodnutí nabylo právní moci dne 17. 4. 2020, a to poté, co bylo ze strany Vrchního soudu v Praze usnesením vydaným pod č. j. 3 To 65/2019-1176 zamítnuto odvolání obou obžalovaných. Nejvyšší soud ČR usnesením ze dne 19. 11. 2020 vydaným pod č. j. 7 Tdo 1157/2020-1242 výše uvedená rozhodnutí Krajského soudu v Ústí nad Labem i Vrchního soudu v Praze zrušil a přikázal soudu I. stupně, aby ve věci dále jednal a rozhodl. Krajský soud v Ústí nad Labem ve věci znovu rozhodl dne 25. srpna 2021 pod č. j. 50 T 14/2018-1308 tak, že žalobce shledal vinným ze zločinu krácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle § 240 odst. 1, 2 písm. c) tr. zákoníku a odsoudil jej k trestu odnětí svobody v trvání tří let, přičemž podle § 81 odst. 1 a § 82 odst. 1 tr. zákoníku mu výkon trestu podmíněně odložil na zkušební dobu tří let. Dále byl žalobce odsouzen i k trestu zákazu výkonu činnosti. Soud I. stupně dále vyšel z toho, že v době jeho rozhodnutí se trestní spis nacházel od 21. 10. 2021 u Vrchního soudu v Praze, a to v důsledku podaného odvolání ze strany státního zástupce, který považoval nepravomocně uložený trest žalobci za nepřiměřeně mírný. Soud I. stupně tedy uzavřel, že ke dni jeho rozhodnutí nebylo trestní stíhání žalobce pravomocně skončeno. Ve vztahu k osobě žalobce soud I. stupně na základě obsahu výše uvedeného trestního spisu uvedl, že bylo zjištěno, že žalobce byl již v minulosti opakovaně odsouzen, a to v roce 1987 pro přečin proti majetku, byl mu uložen trest odnětí svobody, podmíněně uložený na zkušební dobu, v níž se osvědčil, dále že byl odsouzen za trestný čin krácení daně, poplatku a podobné dávky podle § 148 odst. 1, 2 písm. a) tr. zákoníku a byl mu uložen trest odnětí svobody v trvání 14 měsíců podmíněně odložený na zkušební dobu do 13. 5. 2020, v níž se osvědčil a dále že byl rozsudkem Okresního soudu v Chomutově ze dne 14. 2. 2019, č. j. 20 T 94/2017-74, který nabyl právní moci dne 24. 4. 2019, uznán vinným přečinem porušení povinnosti učinit pravdivé prohlášení o majetku podle § 227zr. Shodu s prvopisem potvrzuje Eva Barchánková.

zákoníku, avšak podle § 46 odst. 1 tr. zákoníku soud upustil.

od potrestání obžalovaného

3. Na podkladě těchto skutkových zjištění soud I. stupně uzavřel s odkazem na ustanovení § 5, § 7 odst. 1, § 8 a § 31a odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), v platném znění a dále i s odkazem na ustanovení § 92 tr. zák., že žaloba v této věci byla podána předčasně.
4. Soud I. stupně v rámci skutkového a právního vyhodnocení věci v odůvodnění svého rozhodnutí uvedl, že vzhledem k tomu, že trestní stíhání žalobce vedené u Krajského soudu v Ústí nad Labem pod sp. zn. 50 T 14/2018 není pravomocně skončeno, je požadavek žalobce na odškodnění výkonu trestu odnětí svobody v délce 136 dní prozatím předčasný, neboť s ohledem na ustanovení § 92 odst. 2 tr. zákoníku je nutné vyčkat pravomocného skončení shora uvedeného trestního řízení, a to za situace, kdy soud v této právní věci nemá pravomoc předjímat ani přezkoumávat rozhodnutí nebo postupy jiných soudů a rozhodně mu nepřisluší předjímat výsledek trestního stíhání žalobce. Soud I. stupně dále konstatoval, že byť je nesporné, že žalobce vykonal na základě rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 27. 6. 2019, č. j. 50 T 14/2018-1143, ve spojení s usnesením Vrchního soudu v Praze ze dne 17. 4. 2020, sp. zn. 3 To 65/2019, tedy na základě rozhodnutí, která byla následně rozhodnutím Nejvyššího soudu ČR jako nesprávná zrušena, trest odnětí svobody v délce 136 dní, a došlo tedy k porušení práva žalobce zakotveného v čl. 5 Úmluvy o ochraně základních práv a lidských svobod, nemůže tato skutečnost nic změnit na tom, že je nutné postupovat i podle ustanovení § 92 odst. 2 tr. zákoníku. Ve vztahu k tomuto ustanovení uzavřel, že toto ustanovení právě pamatuje na možnost toho, že může dojít k situaci, že byl vykonán trest odnětí svobody, který v době jeho výkonu byl vykonáván na základě pravomocného rozhodnutí o omezení osobní svobody poškozeného, přičemž pokud bylo toto rozhodnutí následně zrušeno, avšak pachatel byl znovu soudem odsouzen pro týchž skutek, dojde k zápočtu vykonaného trestu na trest nově uložený, pokud je vzhledem k druhu uloženého trestu započítání možné. Protože tedy ustanovení § 92 odst. 2 tr. zákoníku na shora uvedenou možnost pamatuje a počítá s ní, dospěl soud I. stupně k závěru, že je třeba podle této právní úpravy fakticky postupovat a řídit se jí i při možném odškodnění nezákonného zbavení osobní svobody dle zákona 82/1998 Sb., Za těchto okolností tedy soud I. stupně vyhodnotil, že vzhledem k tomu, že žalobce je momentálně stále trestně stíháný v rámci trestního řízení vedeného u Krajského soudu v Ústí nad Labem pod sp. zn. 50 T 14/2018, které není doposud pravomocně skončeno, přičemž odvolání do nepravomocného rozhodnutí podal státní zástupce v neprospěch obžalovaného, a to zejména z důvodu nízkého trestu, respektive druhu trestu, který byl žalobci novým rozsudkem Krajského soudu v Ústí nad Labem uložen, je na místě vyčkat revize tohoto dalšího rozsudku. Soud I. stupně v této souvislosti poukázal na to, že pokud by totiž došlo v uvedeném trestním řízení k pravomocnému odsouzení žalobce a byl by mu uložen nepodmíněný trest odnětí svobody, jak je navrhováno státním zástupcem, vykonaný trest odnětí svobody by byl žalobci fakticky započítán do nově uloženého trestu odnětí svobody, což by mohlo být ve světle judikatury pojmáno případně i jako dostatečná náhrada nemajetkové újmy ve smyslu ustanovení § 31 a odst. 2 zákona č. 82/98 Sb. Proto tedy soud I. stupně uzavřel, že v situaci, kdy není najisto postavena skutečnost, že žalobce buď bude v řízení vedeném u Krajského soudu v Ústí nad Labem pod sp. zn. 50 T 14/2018 obžaloby zproštěn, anebo mu bude uložen jiný než nepodmíněný trest odnětí svobody, nelze na projednávanou věc nahlížet jiným způsobem, než že nárok uplatnění touto žalobou je předčasný, neboť teprve poté, kdy bude pravomocně rozhodnuto o tom, jaký konkrétní trest byl žalobci uložen v případě, že by byl žalobce shledán vinným ze spáchání shora uvedeného zločinu, bude možno rozhodnout o tom, jaké konkrétní odškodnění by se žalobci za porušení jeho základního práva spočívající v nezákonném zbavení osobní svobody mělo fakticky dostat.
5. O náhradě nákladů řízení soud I. stupně rozhodl podle ust. § 150 o. s. ř. Tento postup odůvodnil tím, že žalobce podal žalobu u soudu z důvodu obav možného promlčení nároku a že byť byl

Shodu s prvopisem potvrzuje Eva Barchánková.

žalobce v řízení neúspěšný, bylo by v rozporu se zásadou spravedlnosti uložit mu zaplatit náhradu nákladů řízení žalované, a to za situace, kdy je v obecné rovině jeho nárok dán.

6. Žalobce napadl rozsudek soudu I. stupně včasným a přípustným odvoláním. Soudu I. stupně vytýkal, že nepřihlédl k odvolateli tvrzeným skutečnostem, na základě provedených důkazů dospěl k nesprávným skutkovým zjištěním a jeho rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení věci /§ 205 odst. 2 písm. b), e) a g) o. s. ř./ . Žalobce zejména zdůrazňoval, že není správný závěr soudu o předčasnosti žaloby, a to za situace, kdy v řízení bylo prokázáno, že ve vztahu k žalobci bylo v rámci trestního řízení vydáno pravomocné rozhodnutí, na jehož podkladě žalobce vykonal trest odnětí svobody v rozsahu 136 dnů, a to ačkoliv bylo předmětné rozhodnutí (usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 17. dubna 2020 vydané pod sp. zn. 3 To 65/2019, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce a byl tak potvrzen rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 27. 6. 2019, č. j. 50 T 14/2018-1143, jímž byl žalobci uložen nepodmíněný trest odnětí svobody v trvání 5 let) pro svou nezákonnost následně zrušeno usnesením Nejvyššího soudu ČR ze dne 19. 11. 2020, č. j. 7 Tdo 1157/2020-1242. Dle žalobce byly naplněny všechny podmínky pro odškodnění jemu vzniklé nemajetkové újmy, když v rámci trestního řízení bylo vydáno nezákonné rozhodnutí, v důsledku něhož žalobce vykonal nepodmíněný trest odnětí svobody v rozsahu 136 dní, přičemž toto rozhodnutí však bylo následně zrušeno. Žalobce v této souvislosti zdůrazňoval, že nebýt vydání nezákonného rozhodnutí, žalobce by se ve věznicí nikdy neocitl. Dále žalobce poukazoval i na to, že v době rozhodování soudu I. stupně sice nebylo trestní řízení vůči jeho osobě pravomocně skončeno, nicméně v té době již bylo vydáno nepravomocné rozhodnutí, které sice deklarovalo stav odsouzení žalobce, avšak zároveň i uložení „toliko“ podmíněného trestu odnětí svobody. Ve svém odvolání žalobce dále uvedl i to, že žaloba k soudu byla podána za situace, kdy žalobce uplatnil svůj nárok u organizační složky státu, ta však na jeho žádost nereagovala, a proto tedy byla podána žaloba k soudu, a to i s ohledem na běh promlčecích lhůt, které běží od okamžiku zrušení nezákonného rozhodnutí.
 7. V rámci odvolacího řízení žalobce dále upřesnil, že v meziobdobí, konkrétně rozhodnutím Vrchního soudu v Praze ze dne 13. 6. 2022, bylo trestní stíhání žalobce pravomocně ukončeno, když odvolání státního zástupce do rozsudku, jímž byl žalobci uložen trest odnětí svobody podmíněně odložený na zkušební dobu, bylo zamítnuto.
 8. Žalovaná strana v rámci vyjádření se k odvolání žalobce uvedla, že se plně ztotožňuje se závěrem soudu I. stupně o předčasnosti uplatněného nároku v tomto řízení, a to s ohledem na skutečnost, že doposud nedošlo k pravomocnému ukončení trestního stíhání žalobce vedeného u Krajského soudu v Ústí nad Labem pod sp. zn. 50 T 14/2018, neboť nelze vyloučit, že již vykonaný trest odnětí svobody by mohl být žalobci započítán na trest, který by byl žalobci za týž skutek uložen novým odsuzujícím rozsudkem ve věci. Žalovaná proto navrhovala potvrzení výroku I. rozsudku soudu I. stupně jako věcně správného.
 9. Odvolací jednání bylo nařízeno na den 12. 10. 2022, přičemž při tomto jednání odvolací soud doplnil dokazování, a to pravomocným usnesením Vrchního soudu v Praze ze dne 13. 6. 2022 vydaným pod sp. zn. 3 To 95/2022. Napadený rozsudek, včetně řízení, které jeho vydání předcházelo, přezkoumal odvolací soud postupem podle § 212, § 212a o. s. ř., a i po doplněném dokazování (§ 213 odst. 4 o. s. ř.) dospěl k závěru, že odvolání žalobce není důvodné.
 10. Podle čl. 5 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod má každý právo na svobodu a osobní bezpečnost. Nikdo nesmí být zbaven svobody, kromě případů, pokud se tak stane v souladu s řízením stanoveným zákonem: a) zákonné uvěznění po odsouzení příslušným soudem.
 11. Podle ustanovení § 31a odst. 1 zákona č. 82/98 Sb. bez ohledu na to, zda byla nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem způsobena škoda, poskytuje se podle tohoto zákona též přiměřené zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu. Podle § 31a odst. 2 zákona č. 82/1998 Sb. se zadostiučinění poskytne v penězích, jestliže nemajetkovou újmu nebylo možné nahradit jinak a samotné konstatování porušení práva by se nejevilo jako dostačující.
- Shodu s prvopisem potvrzuje Eva Barchánková.

Při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění se přihlédne k závažnosti vzniklé újmy a k okolnostem, za nichž k nemajetkové újmě došlo.

12. Podle ust. § 7 odst. 1 zákona č. 82/98 Sb. právo na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím mají účastníci řízení, ve kterém bylo vydáno rozhodnutí, z něhož jim vznikla škoda.
Podle ust. § 8 odst. 1 zákona č. 82/98 Sb. nárok na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím lze, není-li dále stanoveno jinak, uplatnit pouze tehdy, pokud pravomocné rozhodnutí bylo pro nezákonnost zrušeno nebo změněno příslušným orgánem. Rozhodnutím tohoto orgánu je soud rozhodující o náhradě škody vázán.
13. Podle ust. § 10 odst. 1 zákona č. 82/98 Sb. právo náhradu škody způsobené rozhodnutím o trestu má ten, na němž byl zcela nebo zčásti vykonán trest, jestliže v pozdějším řízení byl obžaloby zproštěn nebo bylo-li proti němu trestní stíhání zastaveno ze stejných důvodů, pro které soud v hlavním líčení rozhodne zprošťujícím rozsudkem. To neplatí, nařídí-li zastavení trestního stíhání prezident republiky, uživ svého práva udílet milost nebo amnestii. Podle odstavce 2 téhož zákonného ustanovení právo na náhradu škody má i ten, kdo byl v pozdějším řízení odsouzen k mírnějšímu trestu, než který byl na něm vykonán na podkladě zrušeného rozsudku. Náhrada škody náleží jen se zřetelem k rozdílu mezi trestem vykonaným na základě původního rozsudku a trestem uloženým rozsudkem novým.
14. Podle § 92 odst. 1 tr. zákoníku, jestliže byl pachatel soudem nebo jiným orgánem potrestán a došlo k jeho novému odsouzení pro týž skutek, započítává se mu vykonaný trest do uloženého trestu, pokud je vzhledem k druhu uloženého trestu započítání možné.
15. Odvolací soud po přezkumu napadeného rozsudku konstatuje, že soud I. stupně si pro své rozhodnutí opatřil ke dni svého rozhodování dostatek důkazů, ze kterých čerpal správná skutková zjištění. Tato skutková zjištění jsou již podrobně uvedena v bodě 3 odůvodnění tohoto rozhodnutí, a proto odvolací soud na tento bod svého odůvodnění plně odkazuje. Správně zjištěný skutkový stav soud I. stupně posoudil přiléhavým způsobem i po stránce právní a správně aplikoval i příslušná ustanovení zákona č. 82/1998 Sb. ve spojení s ustanovením § 92 tr. zákoníku. Odvolací soud se tak se závěry soudu I. stupně (skutkovými i právními) učiněnými v době rozhodování soudu I. stupně jako se správnými ztotožňuje a v podrobnostech na ně odkazuje (bod 11. a 12 odůvodnění rozsudku soudu I. stupně ve spojení s bodem 5 odůvodnění tohoto rozhodnutí). Pouze pro úplnost odvolací soud uvádí, že právní závěry soudu I. stupně korespondují i se závěry Nejvyššího Soudu ČR (například rozhodnutí sp. zn. 30 Cdo 2486/2013 či rozhodnutí sp. zn. 30 Cdo 1272/ 2016, proti němuž byla podaná ústavní stížnost odmítnuta usnesením Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 1864/2017, popřípadě rozhodnutí sp. zn. 30 Cdo 2001/2019), v níž byla sice řešena otázka odškodnění nemajetkové újmy za vykonanou vazbu s ohledem na možnost jejího zápočtu do eventuálně uloženého trestu odnětí svobody v případě doposud neskončeného trestního řízení, avšak tyto závěry jsou plně aplikovatelné (a to právě s odkazem na ustanovení § 92 tr. zákoníku) i na možnost zápočtu vykonaného trestu na základě následně zrušeného rozhodnutí do trestu nově uloženého za situace taktéž doposud neskončeného trestního řízení. I s ohledem na výše uvedenou judikaturu tedy odvolací soud dospěl k závěru, že v době rozhodnutí soudu I. stupně byla skutečně zcela důvodně žaloba zamítnuta pro její předčasnost.
16. V průběhu odvolacího řízení však došlo ke změně skutkového stavu věci spočívajícího v tom, že již pravomocně skončilo trestního řízení vedené vůči žalobci, a to tak, že žalobce byl pravomocně uznán vinným ze spáchání trestných činů specifikovaných v odsuzujícím rozsudku a za jejich spáchání mu byl uložen trest odnětí svobody v trvání tří let podmíněně odložený na zkušební dobu tří let a dále mu byl uložen trest zákazu činnosti. Proto se tedy musel odvolací soud v rámci odvolacího řízení zabývat tím, zda i za těchto okolností obstojí závěr soudu I. stupně o předčasnosti podané žaloby či nikoliv.

Shodu s prvopisem potvrzuje Eva Barchánková.

17. Odvolací soud však i po doplněném dokazování, z něhož vyplynulo pravomocné skončení trestního stíhání žalobce ve věci vedené u Krajského soudu v Ústí nad Labem pod sp. zn. 50 T 14/2018, dospěl k závěru, že nadále obstojí závěr o předčasnosti žalobcem podané žaloby.
18. Odvolací soud uvádí, že ačkoliv, jak již je výše uvedeno, byl žalobci posledním pravomocným rozsudkem vydaným v předmětné trestní věci v souvislosti s jím spáchaným trestným činem uložen toliko trest odnětí svobody v trvání tří let podmíněně odložený na zkušební dobu 3 let, nikoliv původně uložený 5 ti letý nepodmíněný trest odnětí svobody, přesto je nutno žalobu s požadavkem na náhradu nemajetkové újmy za dříve vykonaný trest odnětí svobody v rozsahu 136 dnů považovat i nadále za předčasnou. V projednávané věci bylo prokázáno, že žalobce nebyl v předmětném trestním řízení obžaloby zproštěn. Naopak byl uznán vinným ze spáchání trestného činu a byl mu uložen trest odnětí svobody, byť podmíněně odložený na zkušební dobu. Tento pravomocně uložený trest však žalobce doposud nevykonal. K vykonání tohoto trestu pak může dojít dvojím způsobem. Za prvé uplynutím zkušební doby, ve které bude žalobce žít řádným životem, přičemž deklarace toho, že takto uložený trest byl řádně vykonán, nastane buď vydáním rozhodnutí v rámci trestního řízení o tom, že žalobce se ve zkušební době osvědčil, nebo nejpозději uplynutím doby jednoho roku od konce zkušební doby, jejímž uplynutím by došlo k osvědčení žalobce ze zákona. Druhou potencionální možností výkonu žalobci pravomocně uloženého trestu odnětí svobody je to, že v případě, že by žalobce nežil řádným životem, mohlo by dojít k přeměně jemu uloženého trestu odnětí svobody podmíněně odloženému na zkušební dobu na nepodmíněný trest odnětí svobody. V takovémto případě by právě došlo k postupu podle § 92 tr. zákoníku, tedy k započtení žalobcem již vykonaného trestu v rozsahu 136 dní na trest eventuálně přeměněný, což by pochopitelně mělo významný vliv na posouzení toho, zda by za takovéto situace bylo vůbec důvodné přiznávat žalobci odškodnění nemajetkové újmy za dříve vykonaný trest, který by mu však byl započítán na trest odnětí svobody žalobci později uložený a následně případně přeměněný. Minimálně by však shora uvedená situace měla podstatný význam pro posouzení formy a výše odškodnění nemajetkové újmy požadované žalobcem za výkon trestu odnětí svobody v případě, že by bylo vyhodnoceno, že i přes provedený zápočet vykonaného trestu odnětí svobody do trestu eventuálně přeměněného by měla být žalobci určitá forma satisfakce za původně vykonaný trest odnětí svobody na základě pravomocného, později však zrušeného rozhodnutí přiznána. Z výše uvedených důvodů je proto odvolací soud přesvědčen o tom, že teprve poté, kdy bude uplynutím zkušební doby ve spojení s rozhodnutím o osvědčení či ve spojení s osvědčením se žalobce ze zákona postaveno na jisto, že v případě žalobce v rámci trestního řízení již nemůže dojít k postupu podle § 92 tr. zákoníku, je možno nárok žalobce o náhradu nemajetkové újmy za vykonaný trest odnětí svobody projednat, neboť až v té době budou známy všechny rozhodné skutečnosti pro objektivní posouzení rozsahu nemajetkové újmy případně vzniklé žalobci v důsledku jím vykonané části trestu odnětí svobody na základě pravomocného, později však zrušeného rozhodnutí vydaného v rámci trestního řízení.
19. Odvolací soud sice nezpochybnuje, že ve vztahu k žalobci bylo v rámci trestního řízení vedeného u Krajského soudu v Ústí nad Labem vydáno nezákonné rozhodnutí, na základě něhož žalobce vykonal trest odnětí svobody v rozsahu 136 dnů, čímž bylo zasaženo do jeho ústavně zaručených práv čl. 5 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a že v souvislosti s tím žalobci vznikla nemajetková újma, avšak s ohledem na shora uvedené skutečnosti uvedené pod bodem 21 odůvodnění tohoto rozsudku nelze prozatím posoudit rozsah této žalobci vzniklé újmy, neboť ten bude moci být skutečně objektivně vyhodnocen až poté, kdy bude žalobcem uložený trest jedním z výše uvedených způsobů vykonán, neboť teprve poté bude možno postavit na jisto existenci rozdílu mezi trestem původně vykonaným a trestem následně uloženým a již vykonaným. Proto tedy i po doplněném dokazování v rámci odvolacího řízení odvolací soud vyhodnotil, že žalobu o náhradu nemajetkové újmy za vykonanou část trestu odnětí svobody

Shodu s prvopisem potvrzuje Eva Barchánková.

je doposud nutno považovat za předčasně podanou a je nadále na místě žalobu zamítnout tak zvaně „pro tentokrát“.

20. Rozhodnutí o zamítnutí žalobcem podané kompenzační žaloby pro její předčasnost (pro tentokrát) nelze dle odvolacího soudu považovat ani za zásah do práva žalobce na spravedlivý proces a přístup k soudu. K tomu odvolací soud uvádí, že v při zvažování způsobu odstranění kolize mezi právem žalobce na spravedlivý proces (včetně práva na rozhodnutí soudu o kompenzační žalobě v přiměřené době) a zájmu na spravedlivém a věcně správném rozhodnutí, je třeba vycházet z ustanovení § 31a odst. 2 zákona č. 82/1998 Sb., které určuje způsob vypořádání vztahu mezi účastníky a v tomto ohledu omezuje účastníky v možnosti se svými nároky volně nakládat, neboť je to soud, který rozhodne o konkrétní formě zadostiučinění podle pořadí určeného v ustanovení § 31a odst. 2 zák. č. 82/1998 Sb., a to za současného posouzení přiměřenosti zvolené formy zadostiučinění ve vztahu k utrpěné nemajetkové újmě. V daném případě, je tedy zcela zřejmé, že to, zda nakonec dojde či nedojde k započítání žalobcem vykonaného trestu odnětí svobody na trest nově uložený v případě, že by v rámci výkonu tohoto trestu odnětí svobody podmíněně odloženého na zkušební dobu došlo k jeho přeměně na trest nepodmíněný, je skutečně jedním z významných kritérií pro posouzení, zda vůbec a pokud ano jakou formou a případně v jakém rozsahu má být za vzniklou nemajetkovou újmu poskytnuto v občanskoprávním řízení zadostiučinění. Pokud by totiž žalobci byl v průběhu výkonu jeho podmíněně uloženého trestu odnětí svobody přeměněn jeho trest odnětí svobody na trest nepodmíněný a došlo k zápočtu vykonaného trestu odnětí svobody na trest přeměněný, pak by dřívější rozhodnutí soudu v občanskoprávním řízení o přiznání zadostiučinění nemajetkové újmy v penězích (jak je výslovně požadováno i v projednávané žalobě), mohlo ve výsledku nastolit nežádoucí stav, kdy by jedna a tatáž újma na straně žalobce mající původ v případně nezákonně vykonaném trestu, byla, ať už zcela, nebo i jen částečně, kompenzována duplicitně, tedy ve zjevném rozporu s hledisky vyplývajícími z ustanovení § 31a odst. 1 a 2 zák. č. 82/1998 Sb. Vzhledem k nutnosti posuzovat přiměřenost odškodnění jako celek komplexně a integrovaně, je tedy třeba vyčkat, zda kompenzační prostředek spočívající v případném zápočtu vykonaného trestu na trest později uložený nebude realizován právě v rámci trestního řízení vedeného vůči žalobci. Teprve poté totiž bude postaveno na jisto, zda újma žalobce nebyla odškodněna vůbec nebo byla odškodněna nedostatečně. Za shora uvedených okolností je tedy možno uzavřít, že zamítnutí žaloby v tomto řízení po předčasnost rozhodně nelze považovat za porušení práva žalobce na spravedlivý proces a přístup k soudu, neboť výše uvedený závěr o předčasnosti žaloby posuzovaný k současné době nebrání žalobci, aby poté, kdy řádně vykoná jemu uložený trest odnětí svobody podmíněně odložený na zkušební dobu, konkrétně poté, kdy dojde k jeho osvědčení a bude tedy postaveno na jisto, že jím dříve vykonaný trest mu již nemůže být započítán do nově uloženého trest, neboť k jeho přeměně nedošlo, se obrátil se svým nárokem na satisfakci za jemu vzniklou nemajetkovou újmu na soud v případě, pokud mu odškodnění nebude žalovanou poskytnuto v rámci mimosoudního projednání věci. Výše uvedené závěry lze dle odvolacího soudu analogicky dovodit z rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 30 Cdo 2001/2019, které se sice vyjadřuje k možnosti zápočtu nezákonně vykonané vazby na později uložený trest odnětí svobody, avšak závěry v tomto rozhodnutí uvedené jsou dle přesvědčení odvolacího soudu v konečném důsledku aplikovatelné právě i na projednávanou věc.
21. Odvolací soud zároveň vyhodnotil i to, že v případě žalobce neexistují ani výjimečné okolnosti, které by odůvodňovaly mimořádný postup spočívající v tom, že by bylo s ohledem na okolnosti subjektivní povahy nezbytné rozhodnout v kompenzačním řízení dříve, než bude postaveno na jisto, že ke kompenzaci nemajetkové újmy žalobce již objektivně nemůže dojít v rámci trestního řízení postupem shora uvedeným. K tomu odvolací soud uvádí, že žádné takovéto výjimečné okolnosti nebyly žalobcem tvrzeny a nevyplývají ani z věku žalobce. V daném případě se pak ani nejedná o situaci, kdy by nebyl znám konkrétní časový úsek, či se jednalo o časový úsek

Shodu s prvopisem potvrzuje Eva Barchánková.

nepřiměřeně dlouhý, po jehož uplynutí bude mít žalobce možnost svůj nárok na náhradu nemajetkové újmy případně u soudu uplatnit. V projednávané věci je totiž zcela zřejmé, že tento časový úsek je konkrétně specifikován uplynutím tříleté zkušební doby od právní moci odsuzujícího rozhodnutí ve spojení s rozhodnutím soudu v rámci trestního řízení o osvědčení se žalobce ve zkušební době, nejpozději však uplynutím jednoho roku od konce zkušební doby (osvědčení ze zákona), tedy v maximálním horizontu čtyř let, což není doba nepřiměřeně dlouhá, která by žalobci znemožňovala či ztěžovala uplatnění jeho nároku u soudu poté, kdy budou naplněny všechny podmínky pro jeho projednání.

22. Ve vztahu k rozhodnutí o náhradě nákladů řízení před soudem I. stupně odvolací soud na rozdíl od soudu I. stupně neshledal důvody pro aplikaci ustanovení § 150 o. s. ř., tedy neshledal důvody zvláštního zřetele hodné, které by odůvodňovaly nepřiznání náhrady nákladů řízení žalované, která byla ve věci úspěšná. Skutečnost, že žalobce, který je po celou dobu řízení právně zastoupen, podal žalobu z důvodu obav z možného promlčení nároku, ačkoliv v době podání žaloby bylo možno s ohledem na judikaturu Nejvyššího soudu nepochybně dovodit, že žaloba je podávána předčasně, nemůže být důvodem pro nepřiznání náhrady nákladů řízení úspěšné žalované. Proto odvolací soud změnil výrok II. rozsudku soudu I. stupně o nákladech řízení tak, že s odkazem na ustanovení § 142 odst. 1 o. s. ř. přiznal plně úspěšné žalované náhradu nákladů řízení před soudem I. stupně ve výši 900 Kč odpovídající paušální náhradě hotových výdajů nezastoupeného účastníka podle § 151 odst. 3 o. s. ř. a § 2 odst. 3 vyhlášky č. 254/2015 Sb. v rozsahu náhrady za 3 úkony, a to konkrétně za vyjádření k žalobě, za přípravu na jednání soudu a za účast u jednání soudu dne 17. 2. 2022/§ 1 odst. 3 písm. a), b), c) vyhlášky č. 254/2015 Sb./.
23. Odvolací soud tedy ze všech shora uvedených důvodů rozsudek soudu I. stupně ve výroku I. potvrdil jako věcně správný podle § 219 o. s. ř. a v nákladovém výroku ad II. jej změnil dle § 220 odst. 1 písm. a) o. s. ř.
24. O náhradě nákladů odvolacího řízení bylo rozhodnuto podle § 224 odst. 1 o. s. ř., ve spojení s § 142 odst. 1 o. s. ř. V odvolacím řízení úspěšné žalované přísluší náhrada nákladů řízení nezastoupeného účastníka odpovídající paušální náhradě hotových výdajů podle § 151 odst. 3 o. s. ř. a § 2 odst. 3 vyhlášky č. 254/2015 Sb. Žalované vznikly v odvolacím řízení náklady ve výši 900 Kč, a to za 3 úkony, konkrétně za vyjádření k odvolání žalobce ze dne 23. 5. 2022, za přípravu na jednání u odvolacího soudu a za účast u jednání před odvolacím soudem, které odvolací soud uložil zaplatit žalobci. O lhůtě k plnění bylo rozhodnuto podle § 211 a § 160 odst. 1 část věty před středníkem o. s. ř. K určení lhůty delší nebo stanovení plnění ve splátkách neshledal odvolací soud důvody.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat dovolání do dvou měsíců ode dne doručení rozhodnutí odvolacího soudu k Nejvyššímu soudu ČR prostřednictvím soudu, který rozhodoval ve věci v prvním stupni, a to za podmínek uvedených v § 237 o. s. ř.

Praha 12. října 2022

JUDr. Aleš Nezdařil v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Eva Barchánková.